

Гладков В.С., ад'юнкт ад'юнктури та докторантури
Науковий керівник: Бєлай С.В., доктор наук з державного управління,
професор, заступник начальника навчально-наукового центру організації
освітнього процесу – начальник науково-методичного відділу
Національна академія Національної гвардії України, м. Харків

АКТУАЛІЗАЦІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ЗАЛУЧЕННЯ СИЛ ТА ЗАСОБІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОГО СПРОТИВУ

Починаючи з початку проведення антитерористичної операції, а згодом й операції Об'єднаних сил та безпосереднього широкомасштабного вторгнення російської федерації у 2022 році, формування Національної гвардії України прийняли безпосередню участь у відсічі збройної агресії. Але на жаль, досвід ведення бойових, як класичними так і спеціальними способами відповідно до основних функцій Національної гвардії України [1], не знайшов свого відображення у відповідних програмах підготовки.

Прийнятий у 2021 році Закон України «Про основи національного спротиву» [2] визначив фундаментальні засади національного спротиву, основи його підготовки та ведення, завдання і повноваження сил безпеки та сил оборони та інших суб'єктів з питань підготовки і ведення національного спротиву. Однак, законодавець не визначив чітких меж та порядку застосування Національної гвардії України у Законі [2]. Основоположний закон України «Про національну безпеку України» [3], що визначає основи та принципи національної безпеки і оборони, цілі та основні засади державної політики, що гарантуватимуть суспільству і кожному громадянину захист від загроз, теж не надає відповіді на окреслене питання.

У зв'язку з таким становищем виникає необхідність у подальшу проведенні дослідження щодо вивчення питань залучення сил та засобів Національної гвардії України до організації національного спротиву, що викликано наступними факторами:

- недостатньою теоретико-методологічною розробленістю наукового

завдання щодо залучення сил та засобів Національної гвардії України до організації національного спротиву;

– не відповідність порядку залучення сил та засобів Національної гвардії України до організації національного спротиву вимогам нормативно-правової бази України;

– частковою розробленістю питання організації взаємодії між з військовою, цивільною та військово-цивільною складовою територіальної оборони у мирний час та в умовах дії особливого періоду;

– невизначеністю ролі та місця формувань Національної гвардії України серед військової складової територіальної оборони, а саме: органів військового управління, військових частин Сил територіальної оборони Збройних Сил України та інших сил і засобів сил безпеки та сил оборони, які залучаються до виконання завдань територіальної оборони;

– необхідністю нормативно-правового закріплення порядку залучення сил та засобів Національної гвардії України до організації, підготовки, підтримання та виконання завдань руху опору серед сил безпеки та сил оборони України;

– відсутністю концептуальних підходів щодо залучення сил та засобів Національної гвардії України до організації національного спротиву;

– ускладненою імплементацією закону [2] у зв'язку з широкомасштабним вторгненням російської федерації 24 лютого 2024 року в частині розподілу повноважень між державними органами, порядку фінансування і матеріального забезпечення територіальної оборони, соціального захисту учасників територіальної оборони та ін. питань;

– розбіжністю сучасних наукових підходів щодо формування системи територіальної оборони, руху опору та підготовки громадян України до національного спротиву в умовах переходу на стандарти НАТО з урахуванням досвіду розбудови територіальної оборони в країнах-членах НАТО, перш за все Польщі і країнах Балтії.

Метою дослідження вбачається розроблення концептуальної моделі залучення сил та засобів Національної гвардії України до організації

національного спротиву на основі обґрунтування ролі та місця формувань Національної гвардії України у системи територіальної оборони, а також формування порядку залучення сил та засобів Національної гвардії України до організації, підготовки, підтримання та виконання завдань руху опору.

Наукове завдання полягає у розробленні науково-методичного апарату обґрунтування ролі та місця формувань Національної гвардії України у системи територіальної оборони, а також формування порядку залучення сил та засобів Національної гвардії України до організації, підготовки, підтримання та виконання завдань руху опору для розроблення концептуальної моделі залучення сил та засобів Національної гвардії України до організації національного спротиву.

Об'єктом дослідження є організація національного спротиву складовими сектора безпеки і оборони

Предметом дослідження – науково-концептуальні засади удосконалення та розвитку моделі залучення сил та засобів Національної гвардії України до організації національного спротиву

Таким чином, за результатом дослідження вперше буде розроблено науково-концептуальні засади залучення сил та засобів Національної гвардії України до організації національного спротиву, буде удосконалено порядок залучення сил та засобів Національної гвардії України до організації, підготовки, підтримання та виконання завдань руху опору, а також набуде подальшого розвитку система територіальної оборони України.

У якості практичних результатів буде отримано концепцію залучення сил та засобів Національної гвардії України до організації національного спротиву, рекомендації з удосконалення порядку залучення сил та засобів Національної гвардії України до організації, підготовки, підтримання та виконання завдань руху опору, а також рекомендації з подальшого розвитку системи територіальної оборони України.

Список використаних джерел

1. Про основи національного спротиву : Закон України від 16 липня 2021 року № 1702-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1702-20#Text> (дата

звернення 01.12.2023).

2. Про Національну гвардію України : Закон України від 13.03.2014 № 876.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/876-18> (дата звернення 01.12.2023).

3. Про національну безпеку України : Закон України від 21 червня 2018 року
№ 2469-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19/print> (дата
звернення 01.12.2023).